

AD Pedagogisch Educatief Professional

Oefenboekje Toelatingsonderzoek

VOORBEREIDING TOELATINGSONDERZOEK AD PEP

INHOUD

Toelatingsonderzoek taal	2
Oefentekst.....	2
Aanwijzingen voor de werkwoordspelling	4
Oefeningen voor de werkwoordspelling.....	8
Kofschipregel	14
Invulijst voor Toelatingsonderzoek Ad PEP	15

TOELATINGSONDERZOEK TAAL

OEFENTEKST

Hieronder een tekst over een stukje ontwikkelingspsychologie. We vragen je deze tekst samen te vatten in een twintigtal zinnen. Probeer bij een normaal handschrift niet meer dan een A4-tje te vullen. Gebruik zoveel mogelijk je eigen woorden. Uiteraard wordt bij de beoordeling ook gelet op alineagebruik, zinsbouw, spelling en interpunctie. In het toelatingsonderzoek krijg je een soortgelijke tekst.

Taalontwikkeling

Van alle dingen die een klein kind leert lijkt het praten wel het grootste wonder. Vooral wie in het buitenland peuters en kleuters hoort praten, komt onder de indruk: een taal waarmee je zelf jarenlang hebt geworsteld, wordt door de kleintjes moeiteloos gesproken. Grote verbazing dat ze dat 'zomaar kunnen'. Een mooi voorbeeld geeft *Anne Marie Schaerlaekens*. Een Poolse hoogleraar die zijn dochtertje in een Parijs ziekenhuis bezocht en met haar babbelde, kreeg van de dienstdoende Franse verpleegster de spontane reactie te horen: 'Wat een idee om Pools te praten tegen een kind van drie!'

Ook psychologen zijn vaak geboeid geweest door het verschijnsel van taalontwikkeling, getuige het feit dat velen dagelijks aantekeningen hebben gemaakt over het leren praten van hun eigen kinderen. Dat vormde het eerste materiaal aan de hand waarvan men tot een theorie over de taalontwikkeling probeerde te komen. De uitvinding van de bandrecorder heeft de mogelijkheden van studie oneindig uitgebreid. Niet langer is de onderzoeker afhankelijk van toch altijd wat gebrekkige aantekeningen en door herhaald afspelen van de band kan men nauwkeuriger noteren wat een kind precies zegt.

Het ligt voor de hand dat men om zicht te krijgen op de taalontwikkeling bij kinderen moet aansluiten bij het verschijnsel 'taal' in het algemeen. Taalkunde of *linguïstiek* is dan ook een belangrijk vak voor taalpsychologen.

Aan de menselijke taal onderscheidt de linguïstiek vier aspecten en wat betreft elk van deze vier maakt een kind een ontwikkeling door. De *fonologische* ontwikkeling betreft de klanken die een kind kan maken. De *semantische* gaat over de betekenis van wat hij of zij zegt. De *syntactische* betreft de zinsbouw die een kind successievelijk gebruikt. En ten slotte is er de *morfologische* ontwikkeling, de verbuigingen en vervoegingen van een woord die een kind leert toepassen.

DE VOORTALIGE FASE

Voordat we deze vier aspecten in hun ontwikkeling iets nader bekijken, is het belangrijk te weten dat de taalontwikkeling van alle talen voor kinderen in het algemeen hetzelfde verloop heeft.

Het begint ermee dat de heel jonge zuigeling met allerlei bewegingen reageert op praten. Bewegingen die het kind niet maakt bij het horen van andere geluiden - zoals tikken en kloppen - van een zelfde geluidsterkte en met een vergelijkbaar ritme als taal. Dit blijkt bijvoorbeeld uit onderzoek van *Sander*.

Misschien moet hier ook nog eens gewezen worden op het onderzoek van *Meltzoff* dat in het tweede hoofdstuk werd besproken, over pasgeborenen die mondbewegingen imiteren. Samen met taalkundige *Kuhl* breidde *Meltzoff* zijn experimenten uit. Een maand oude baby's kregen twee films te zien, één van een gezicht dat 'aahh' zei en één met 'eehh'. Vervolgens een film met beide gezichten, die wel de mondbewegingen maakten, maar zonder geluid, terwijl uit de luidspreker afwisselend 'aahh' en 'eehh' klonk. Zonder mankeren keken de baby's steeds naar het goede gezicht. Volgens *Meltzoff* zijn baby's dan ook geboren liplezers die het verband tussen mondbeweging en klank in de gaten hebben. Na dit vroege imiteren komen echter eerst twee fasen in de taalontwikkeling, die los staan van enig nabootsen, zodat de functie van dit liplezen nog niet duidelijk is.

Enkele weken na de geboorte komen de eerste eheh- en uhuh-geluidjes. Officieel heten ze *vocalisaties*: met de mond ontspannen een eindje open geeft het kind stem. De geluidjes ontstaan dan vanzelf. Vervolgens beginnen alle baby's vanaf twee, drie maanden te *tateren*. Daarbij maken ze alle klanken die een mens met de mond maar kan maken, ook die welke niet in de uiteindelijke eigen moedertaal voorkomen. Een kind kan die dus nooit door imitatie hebben geleerd. Het moet iets uit het kind zelf zijn. Een andere aanwijzing hiervoor is volgens *Lenneberg* dat er de eerste drie maanden geen verschil is tussen kinderen van dove ouders - die veel minder tegen hun baby's praten - en horende ouders. Ook dove kinderen tateren aanvankelijk. Wel is het zo dat na een maand of drie het tateren afneemt bij kinderen die zichzelf of hun ouders niet kunnen horen praten. Het is dus niet zo dat de klanken worden nagebootst, maar het horen ervan werkt wel aanstekelijk om met tateren door te gaan.

Tussen de zevende en tiende maand vallen de klanken die een kind in de moedertaal nooit hoort langzaam af. Hij of zij gaat *brabbelen* in klanken die bij de moedertaal horen. Hier is de rol van imitatie niet te ontkennen. Niet alleen de klanken worden nagebootst, maar volgens *Weir* ook de intonatie en de melodie van de moedertaal. Kinderen die een taalachterstand oplopen kunnen dat later vaak wel inhalen, maar niet wat betreft uitspraak en intonatie. Kennelijk bestaat daarvoor een kritieke periode in de allereerste tijd, waarin het kind die melodie oppikt. Tegen de eerste verjaardag kan men het dan ook hele verhalen horen afsteken vol onbegrijpelijke woorden, maar wel in de toonzetting van de moedertaal. *Anne Marie Schaerlaekens* noemt dit aangepast of *sociaal brabbelen*.

Het *eerste woordje* dat in vrijwel alle talen wordt geleerd is 'mamma'. Niet omdat de moeder overal 'mamma' heet, maar waarschijnlijk omgekeerd: omdat het de eerste duidelijke klankcombinatie is die een baby maakt, is dat het woordsymbool voor moeder geworden. Volgens *Jakobson* is het het *neusklankgemummel* dat baby's maken vlak voor, tijdens en vlak na het zuigen. Het wordt daardoor het symbool van iets prettigs en ook van het vragen om iets prettigs. Omdat moeder bij die behoeftebevrediging centraal staat, straalt het woord op haar af.

De periode die we nu besproken hebben, lopend van de eerste vocalisaties tot het eerste woord, noemt men de *voortalige fase*.

AANWIJZINGEN VOOR DE WERKWOORDSPELLING

Persoonsvorm tegenwoordige tijd enkelvoud

bind en *bindt*

In veel gevallen geeft de persoonsvorm in de tegenwoordige tijd geen problemen:

- Ik **kom** morgen.
- **Bloeit** de heide al?
- Ik **brei** een das.
- Het weer **blijft** goed.

Twijfel kan ontstaan bij werkwoorden die eindigen op **-den** en waarvan de ik-vorm dus eindigt op een **-d**. Zou daar nog een **t** achter komen dan kun je die immers niet horen (**brandt** klinkt hetzelfde als **brand**).

Vervang het 'moeilijke' werkwoord op **-den** door een werkwoord als **lopen, gaan, maken, horen** en luister of er een **t** achter komt. Zo ja, dan moet je die ook schrijven achter de ik-vorm van het 'moeilijke' werkwoord.

De heide **brandt** al dagen. Je kunt niet horen of je **-d** of **-dt** moet schrijven, want beide uitgangen klinken hetzelfde. Vervang **branden** door een ander werkwoord. Bijvoorbeeld: De heide **bloeit** al dagen. Achter de ik-vorm hoor je een t. Dan schrijf je ook **brand** (ik-vorm) + **t** = **brandt**.

Let op:

1. De regel kun je als volgt samenvatten: de persoonsvorm in de tegenwoordige tijd is gelijk aan de ik-vorm, als
  - het onderwerp **ik** is en
  - **jij** of **je** als onderwerp achter de persoonsvorm staat: **vind jij (je)** het zo goed?
2. Als **je** achter de persoonsvorm staat en te vervangen is door **jij** dan is het onderwerp, dus schrijf je nooit een t achter de ik-vorm. Kun je **je** niet vervangen door **jij**, maar door **jou** of **jouw** dan is het geen onderwerp. Waarom biedt je vriend hem zijn excuses aan? **je** is niet te vervangen door **jij**. Het onderwerp is **je vriend (jouw vriend)**, dus ik-vorm + **t**: biedt.
3. De gebiedende wijs heeft altijd alleen de ik-vorm, dus nooit **-dt**.
Maak je niet dik! **Word** nou niet ongeduldig!

Persoonsvorm verleden tijd

wenste en *vreesde*

Bij onregelmatige werkwoorden levert de persoonsvorm in de verleden tijd geen problemen op, doordat de klank anders is dan die van de tegenwoordige tijd:

- Dat horloge **loopt** / **liep** altijd goed.
- De mensen **gaan** / **gingen** achteruit.

Twijfel ontstaat vaak bij regelmatige werkwoorden: schrijf je een **t** of een **d**, **t** of **tt**, **d** of **dd**?

- Ze **juichten** haar toe.
- Hij **tuigde** het paard af.
- Erik **kuchte**.
- Minke **zuchtte**.

De uitgang in de verleden tijd van regelmatige werkwoorden is **-te** of **-ten**, als de infinitief (hele werkwoord) eindigt op **-ten**, **-fen**, **-sen**, **-chen**, **-pen**, ('t **kofschip**)

In alle andere gevallen is de verledentijdsuitgang **-de** of **-den**.

De uitgang komt achter de ik-vorm.

ik-vorm	infinitief	verleden tijd
De kachel snor .... gezellig.	snorren	snor + de (enkelvoud)
Gisteren land ... er veertig vliegtuigen.	landen	land + den (meervoud)
Anke lach ... hem vierkant uit.	lachen	lacht + te (enkelvoud)
Vroeger wacht ... we hem altijd op.	wachten	wacht + ten (meervoud)
De wind suis ...	suizen	suis + de (enkelvoud)

Let op:

1. Ga nooit af op je gevoel, maar vraag je af:
  - Is het een persoonsvorm? (Kun je de tijd veranderen?)
  - Staat die in de verleden tijd? (Kijk naar de rest van de zin)
  - Wat is dan de infinitief?
  - En wat is de ik-vorm?
2. Vaak wordt de meervouds-n vergeten, omdat je die ook niet hoort. Controleer dus altijd of het onderwerp enkelvoud of meervoud is. (Hulpmiddel: Vervang bij twijfel de persoonsvorm door een vorm van *lopen*, *staan*, *gaan*. Dan hóór je of je te maken hebt met een meervoudsvorm.)

Voltooid deelwoord

gestort en *gestoord*

Bij onregelmatige werkwoorden levert het voltooid deelwoord geen problemen op: Dat horloge heeft altijd goed **gelopen**.

De port werd eerst in een karaf **gegoten**.

Twijfel kan ontstaan bij regelmatige werkwoorden.

Je hoort namelijk altijd een **t** en je moet een **t** of een **d** schrijven:

- Er gebeurde wat hij altijd had **gevreesd**.
- Ze hadden te vroeg **gejuicht**.

Kijk naar de verleden tijd.

Schrijf je daar **-de**, dan krijgt het voltooid deelwoord een **d**.

Bij **-te** in de verleden tijd krijgt het voltooid deelwoord een **t**.

Hij heeft het me zelf *beloofd*.

- Zet de zin in een andere tijd (Hij *had* het me zelf beloofd); **heeft** verandert; **beloofd** blijft hetzelfde, dus is het geen persoonsvorm; het is ook geen infinitief, dus is **beloofd** het voltooid deelwoord.
- Verleden tijd **beloofde**, dus **beloofd** is met een **d**.

Het vliegtuig is *neergestort*.

- Andere tijd: **neergestort** verandert niet: geen persoonsvorm, geen infinitief, dus voltooid deelwoord.
- Verleden tijd **stortte**, dus **neergestort** met een **t**.

Let op:

Er zijn heel veel werkwoorden waarvan het voltooid deelwoord precies zo klinkt als de persoonsvorm tegenwoordige tijd enkelvoud, zoals:

- **beloofd - belooft**
- **vergoed - vergoedt**
- **gebeurd - gebeurt**
- **herhaald - herhaalt**.

Controleer daarom altijd eerst of je wel met een voltooid deelwoord te maken hebt.

Bijvoeglijk gebruikte werkwoordsvormen

het verlichte stadion, de geschoten bok en de te verrichten arbeid

De 'gewone' bijvoeglijke naamwoorden leveren doorgaans geen problemen op. Iedereen weet dat je moet schrijven: een **lichte** rok, een **gouden** ketting.

Twijfel ontstaat als we te maken hebben met een bijvoeglijk gebruikte werkwoordsvorm: schrijf je **t** of **tt**, **d** of **dd**, met of zonder **n**?

De *vergrote* werkplaats, maar de *gesloten* winkel en de te *bemesten* akker.

a. Bijvoeglijk naamwoord afgeleid van een voltooid deelwoord van een onregelmatig werkwoord

Als een voltooid deelwoord eindigt op *-en*, dan schrijf je het bijvoeglijk naamwoord dat daarvan is afgeleid altijd met *en*.

Het vlees is **gebraden**.

dus ook: het **gebraden** vlees

De bok is **geschoten**.

dus ook: de **geschoten** bok

b. Bijvoeglijk naamwoord afgeleid van een voltooid deelwoord van een regelmatig werkwoord

Als een voltooid deelwoord eindigt op *-d* of *-t*, dan komt er in de verbogen vorm van het bijvoeglijk naamwoord alleen een **e** achter, net als bij de andere bijvoeglijke naamwoorden.

Het stadion is *verlicht*.

+ e dus de *verlichte* stadions
net als: *lichte* werkzaamheden

De schade is *vergoed*.

+ e dus: de *vergoede* schade
net als: *goede* kennissen

Let op:

1. De weg is *verbreed*.

+ e dus: de *verbreede* weg
net als: *brede* weg

De foto is *vergroot*

+ e dus: de *vergroote* foto
net als: *grote* foto

De man is *gered*.

+ e dus: de *geredde* man
(er moet een *d* bij voor de uitspraak)

Het fruit is *verrot*.

+ e dus: het *verrotte* fruit
(er moet een *t* bij voor de uitspraak)

2. Bij voltooide deelwoorden als *gezien* heeft het bijvoeglijk naamwoord ook een verbogen vorm: Hij heeft haar niet *gezien*. een graag *geziene* gast

c. Infinitief, bijvoeglijk gebruikt

Twijfel over de schrijfwijze van de infinitief ontstaat als deze vorm vóór een zelfstandig naamwoord staat: de *te verrichten* werkzaamheden.

Als vóór een werkwoordsvorm **te** staat, heb je altijd te maken met een infinitief en die eindigt altijd op **-en**.

Het *verlichte* oppervlak,

maar: het te *verlichten* oppervlak

Het *verbrande* vuilnis,

maar: het te *verbranden* vuilnis

Je kunt ook nog de volgende boeken gebruiken:

Correct Spellen

Spelpatronen

Spelmodel

J.H.M. Mol e.a.

Hans Thiers

Nel Korstanje

ISBN 9003614865

ISBN 9066750626

ISBN 9066755873

OEFENINGEN VOOR DE WERKWOORDSPELLING

Schrijf de persoonsvorm in de tegenwoordige tijd enkelvoud

1. Of er gereserveerde plaatsen zijn, vermelden de uitnodiging niet.
2. Op deze manier verraden je de clou van het verhaal.
3. Wie handig is, kiezen meteen eieren voor zijn geld.
4. Ik begrijp nu pas hoeveel dat boek voor je betekenen.
5. Spreiden je huiswerk altijd over de middag en avond.
6. Waarom reageren je zo afwerend op zijn uitnodiging?
7. Je weet dat ik op zulke vragen liever niet antwoorden.
8. Het is beter dat Erik dat zelf uitleggen in de klas.
9. Zo'n baan bieden je de mogelijkheid je te ontplooien.
10. Als je nu niet protesteren, heb je later geen recht van spreken.
11. Na verloop van tijd worden je heus wel opgenomen in de groep.
12. Er staat niet scheur, maar snijden de verpakking open, sufferd!
13. Dat laatste argument van je overtuigen me echt niet.
14. Waarom staat ze te krabben, waarom branden je zus de verf niet af?
15. Ik vraag je met klem: stemmen toe in het publiceren van die brief.
16. De onderneming fabriceren alleen nog reserveonderdelen.
17. Maar je niet druk, je behouden echt je plaats in het team.
18. In welke functie stellen jij Van Dongen aan?
19. Dat is nu precies wat ik het aardigste vinden van de voorstelling.
20. Volgens mij zeg jij precies wat Anton bedoelen.

Antwoorden

1. vermeldt	11. word
2. verraad	12. snijd
3. kiest	13. overtuigt
4. betekent	14. brandt
5. Spreid	15. stem
6. reageer	16. fabriceert
7. antwoord	17. behoudt
8. uitlegt	18. stel
9. biedt	19. vind
10. protesteert	20. bedoelt

Schrijf de persoonsvorm of het voltooid deelwoord in de juiste vorm

1. Niemand heeft enig idee wat deze brief nu weer betekenen.
2. De gearresteerde man werd op zijn rechten wijzen.
3. Niemand heeft ooit zoveel titels bezitten als deze vorst.
4. Na haar inhaalrace is Wendelien nog als derde finishen.
5. Al die jaren heeft het dossier zich in deze kast bevinden.
6. Ondanks alles heeft het team zich niet handhaven in de eerste divisie.
7. Het wordt tijd dat je die rekening betalen.
8. Ieder kan zien dat Theo de laatste jaren is veranderen.
9. Heb jij je wel eens afvragen waarom haar resultaten zoveel beter zijn?
10. We hebben zelden zo lachen als bij zijn laatste cabaretvoorstelling.
11. Ik weet niet of jij je nog herinneren hoe dat conflict is afgelopen.
12. Wanneer Nicolien op vakantie is, beleven ze altijd wat bijzonders.
13. Hij zegt dat hij heeft weten van het tekort, maar ik geloof hem niet.
14. Je kunt beter zwijgen dan dat je op die manier een vraag beantwoorden.
15. Toen ieder het gebouw had verlaten, kwam de insluiper te voorschijn.
16. Er moet rekening mee houden worden dat de koers nog verder daalt.
17. Al is zijn ontslag nog niet bevestigen, het bericht is juist.
18. Door de enorme drukte had ik om drie uur nog niet lunchen.
19. Heeft Anton jou al vertellen dat hij ontslagen is?
20. Als zoiets weer gebeuren, is het eerste wat je moet doen 112 bellen.

Antwoorden

1. betekent	11. herinnert
2. geweest	12. beleeft
3. bezeten	13. geweten
4. gefinisht	14. beantwoordt
5. bevonden	15. verlaten
6. gehandhaafd	16. gehouden
7. betaalt	17. bevestigt
8. veranderd	18. geluncht
9. afgevraagd	19. verteld
10. gelachen	20. gebeurt

Schrijf de persoonsvorm in de verleden tijd enkelvoud of de tegenwoordige tijd enkelvoud

1. Toen hij de tekst verbeterd had, printen hij de definitieve versie.
2. Ellen verbazen zich gisteren ook al over de inzet van de groep.
3. Als het om dit team gaat, gelden jouw stem even zwaar als de zijne.
4. Vorig jaar joggen Clinton nog op de weg voor het Witte Huis.
5. Voordat de motor werd geplaatst, beproeven de monteur de V-snaar.
6. Gisteren getuigen zelfs Eriks beste vriend tegen hem.
7. Het wordt tijd dat jij je scriptie inleveren.
8. Toen ze de bel hoorde, racen Carolien naar de examenzaal.
9. Vlak voor de inschrijving sloot, faxen hij zijn aanmelding.
10. De minister liep rood aan, maar hij beheersen zich nog net.
11. Vinden je het goed, dat ik je die tekening morgen toezenden?
12. In de jaren tachtig reizen Vreman elk jaar vier maal naar Japan.
13. Zonder morren wachten de mensen tot het loket open zou gaan.
14. De piloot noemde de meters, waarna ik ze checken.
15. Ik ben van mening dat de trainer nog steeds te zwaar optreden.
16. Dieren moesten ingeënt worden, maar onze kat hoeven geen prik.
17. Vlak voor de vergadering sloot, melden de dijkwacht een doorbraak.
18. Zoals ik verwachtte, timen Victor zijn aanbod precies.
19. Wat iedereen de hele week vrezen, is tenslotte niet gebeurd.
20. Ik hoop dat je me nu eens op m'n woord geloven.

Antwoorden

1. printte	11. Vind; toezend
2. verbaasde	12. reisde
3. geldt	13. wachtten
4. jogde	14. checkte
5. beproefde	15. optreedt
6. getuigde	16. hoefde
7. inlevert	17. meldde
8. racete	18. timede
9. faxte	19. vreesde
10. beheerste	20. gelooft

KOFSCHIPREGEL

Kofschipregel		De uitgang komt altijd achter de ik-vorm					Opmerkingen	
		Infinitief	persoonsvorm tegenwoordige tijd		persoonsvorm verleden tijd	voltooid deelwoord		bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord
ik ...	..... jij		jij / hij ...					
<p>Spreek altijd de infinitief uit.</p> <p>De stam is het deel van de infinitief dat je hoórt zonder de uitgang -en / -n.</p>								
<p>Hoor je aan het eind van de stam een medeklinker uit</p> <p>'t kofschip</p> <p>of hoor je een Engelse sisklank,</p> <p>dan komt er in de verleden tijd -te of -ten achter de ik-vorm en bij het voltooid deelwoord een -t.</p>	regelmatig	poffen	ik pof pof jij	hij poft	jij pofte	ik h eb gepoft	gepofte kastanjes	<p>1. Een bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord gedraagt zich als een gewoon bijvoeglijk naamwoord: <i>laat</i> → <i>late</i>, <i>gehaat</i> → <i>gehate</i></p> <p>2. De infinitief kan ook bijvoeglijk gebruikt worden. Dan staat er altijd te voor: De <i>te</i> verloten prijzen</p> <p>3. Vervoeg als faxen: brunchen, checken, coachen, coaten, finishen, playbacks, promoten, relaxen, resetten, smashes, surfen, zappen</p> <p>4. Vervoeg als racen: biken, escapen, faken, freelancen, hiken, interfacen, produceren, shaken</p>
		kruisen	ik kruis kruis jij	hij kruist	jij kruiste	ik heb gekruist	gekruiste degens	
		haten	ik haat haat jij	hij haat	jij haatte	ik heb gehaat	gehate dictators 1)	
		schatten	ik schat schat jij	hij schat	jij schatte	ik heb geschat	geschatte opbrengst	
		berechten	ik berecht berecht jij	hij berecht	jij berechtte	ik heb berecht	berechte misdadigers	
		verloten	ik verloot verloot jij	hij verloot	jij verlootte	ik heb verloot	verlote prijzen 2)	
		faxen	ik fax fax jij	hij faxt	jij faxte	ik heb gefaxt	gefaxte brieven 3)	
		darten	ik dart dart jij	hij dart	jij dartte	ik heb gedart		
		crashen	ik crash crash jij	hij crasht	jij crashte	ik heb gecrasht	gecrashte auto's	
		racen	ik race race jij	hij racet	jij racete	ik heb geracet	4)	
		tapen	ik tape tape jij	hij tapet	jij tapete	ik heb getapet	getapete enkels	
		deleten	ik delete delete jij	hij deletet	jij deletete	ik heb gedeletet		
<p>Hoor je aan het eind van de stam geen medeklinker uit</p> <p>'t kofschip</p> <p>of hoor je geen Engelse sisklank</p> <p>dan komt er in de verleden tijd -de of -den achter de ik-vorm en bij het voltooid deelwoord een -d.</p>	regelmatig	horen	ik hoor hoor jij	hij hoort	jij hoorde	ik heb gehoord	gehoorde verwijten	<p>5. De gebiedende wijs heeft altijd de ik-vorm: 'Houd vol, jongens!'</p> <p>6. Werkwoorden met voorvoegsels be-, ge-, ver-, ont-, her-, er-: het voltooid deelwoord <i>klinkt</i> als de persoonsvorm: Ik wil niet dat je je ermee <i>bemoeit</i>. Ik heb me er nooit mee <i>bemoeid</i>.</p> <p>7. Vervoeg als carpoolen: blowen, bodybuilden, brainstormen, cancelen, caravannen, cateren, charteren, clearen, crawlten, dealen, loaden, mailen</p> <p>8. Vervoeg als bridgen: changen, combinen, filen, framen, handlen, managen, overrullen, samplen, shaven, smilen, timen, tunen</p> <p>9. Vervoeg als bingoën: barbecueen, dalyen, frisbeeën, hobbyen, hockeyen, poloën, rallyen, rugbyen, skiën, soloën, sprayen, taxiën</p>
		roven	ik roof roof jij	hij rooft	jij roofde	ik heb geroofd	geroofde schatten	
		vreezen	ik vrees vrees jij	hij vreest	jij vreesde	ik heb gevreesd	gevreesde ziektes	
		doden	ik dood dood jij	hij doodt	jij doodde	ik heb gedood	gedode herten	
		redden	ik red red jij	hij redt	jij redde	ik heb gered	geredde bemanning	
		bekladden	ik beklad beklad jij	hij bekladt	jij bekladde	ik heb beklad	bekladde muren 6)	
		carpoolen	ik carpool carpool jij	hij carpoolt	jij carpoolde	ik heb gecarpoold	7)	
		bowlen	ik bowl bowl jij	hij bowlt	jij bowlde	ik heb gebowld		
		joggen	ik jog jog jij	hij jogt	jij jogde	ik heb gejogd		
		bridgen	ik bridge bridge jij	hij bridget	jij bridgede	ik heb gebridged	8)	
		recyclen	ik recycle recycle jij	hij recycleet	jij recyclede	ik heb gerecycled	gerecyclede kunststof	
		saven	ik save save jij	hij savet	jij savede	ik heb gesaved	gesavede bestanden	
<p>De stam eindigt op een klinker.</p>	onregelmatig	bingoën	ik bingo bingo jij	hij bingoot	jij bingode	ik heb gebingood	9)	
		lobbyen	ik lobby lobby jij	hij lobbyt	jij lobbyde	ik heb gelobbyd		
		fonduen	ik fondue fondue jij	hij fonduet	jij fonduede	ik heb gefondued		
<p>Deze werkwoorden hebben een onregelmatige vervoeging:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bij het voltooid deelwoord • bij het bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord • en vaak in de verleden tijd. 	onregelmatig	weven	ik weef weef jij	hij weeft	jij weefde	ik heb geweven	geweven kleden 10)	<p>10. Eindigt een voltooid deelwoord op - en, dan is die vorm onveranderlijk, ook bijvoeglijk gebruikt.</p> <p>11. <i>Houdt</i> je broer een lezing? <i>je broer</i> (= hij) is onderwerp, dus ik-vorm + t.</p>
		barsten	ik barst barst jij	hij barst	jij barstte	het is gebarsten	gebarsten aardewerk	
		raden	ik raad raad jij	hij raadt	jij raadde	ik heb geraden	geraden uitslagen	
		hijsen	ik hijs hijs jij	hij hijst	jij hees	ik heb gehesen	gehesen zeilen	
		houden	ik houd houd jij	hij houdt	jij hield	ik heb gehouden	gehouden lezing 11)	
		bevechten	ik bevecht bevecht jij	hij bevecht	jij bevocht	ik heb bevochten	bevochten positie	

INVULLIJST VOOR TOELATINGSONDERZOEK HAN AD PEP

Deze lijst kun je thuis invullen en neem je mee naar de HAN wanneer je de toetsen komt maken.
Deze lijst lever je dan ook in.

PERSOON

Naam	
Adres	
Telefoon	
Wat is je vooropleiding?	
Heb je relevant werk gedaan? Zo ja, wat?	
Hoe is de beheersing van je Nederlandse taal?	
Hoe vind je het om samen met medestudenten, collega's en kinderen aan een taak te werken?	
Kun je doelgericht werken? Geef eens een voorbeeld.	
Kun je leiding geven? (zelfverzekerd optreden, overtuigen, e.d.)	
Hoe plan je je zaken?	
Hoe ga je om met het ontvangen en geven van feedback?	
Hoe pas je je aan bij wisselende situaties?	
Wanneer heb je last van stress?	
Wat is je manier van studeren? (Zelfsturend, vragend, samen, individueel, ...)	
Wat kun je opmerken over je communicatieve vaardigheden? (Luisteren, doorvragen, mening geven, instemmen, ...)	
Wat zouden voor jou redenen zijn om de opleiding niet af te maken?	
Wat zijn jouw specifieke kenmerken die je tot een goede Ad PEP 'er maken?	
Wat wil je op de Ad PEP opleiding leren?	

MOTIVATIE

<p>Waarom denk je dat de Ad PEP opleiding een geschikte opleiding voor jou is? (Beargumenteer je motivatie zo breed mogelijk.)</p>	
--	--

ACTUELE SITUATIE

Hoe is het met	
Beschikbaarheid? (tijd, dagen, avonden)	
Verplichtingen? (werk, gezin, e.d.)	
Gezondheid, stem e.d.?	
Relaties met scholen kinderopvang, etc?	

**OPEN UP
NEW HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
HORIZONS.**

